

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

PL
248
H24H5
1847

Hakani Mehmed
Hilye-'i Hakani

3765

18/346

Hākānī Mehmed

Hilye-i Hākānī

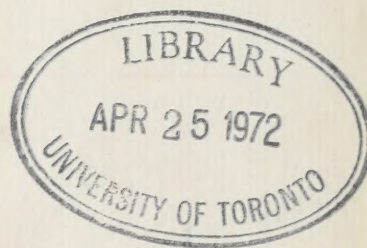

ن
حلیہ خاقا

فتح اولہ تا بو معای بنام
حلیہ پاکن او بوجہ چمنک
اکلمر سپہ کلام الہی
جنس اشیاہ اولور میدی وجود
نیم بسمل کبیدر بسملہ سوز
کویب بسملہ بر سپنبلر
بکزد رجیش رجال اللہ
قرشوطور راکا کو یاصف صف
بولور انکلمہ شرف نظم شیرف

بسملہ ایلہ ایدہ لم فتح کلام
کو پتر آینه سی بسملہ نک
یلیمین شوکت بسم الہی
اولمپ بسملہ رسمی مدود
مرغوش بال آچہ مرخاصلی سوز
باغ وحدتہ نم لطف ایلہ پر
نظر ایدن کشتی بسم اللہ
کوره عزتہ سطور مصحف
بارک اللہ زمی سر لطف

PL
248
H24H5
1847

ابتدا سنده اولان باشی انک
 پینی در سوپن باغ ملکوت
 لفظه الهی آچلمش کدر
 صانعک اولدوغنه لطفی عیم
 اولدوغیچون طرف حق دلیل
 چکد و کیچون ره وحدته علم
 آچدوغیچون در فیاضی اکا
 فکر ایدرسک او حروف محدود
 صنایسن روح الیه جسم اولمشدر
 یولی کسمشدر او شمیر آپ
 عقل چاکت حرکاته انجق
 برسی قامت بکزر مثلاً
 ناطر اولسک اکه آینه مثال

باشلمی تاجید راسما انک
 میمیدر عتجه شخ جبروت
 یریر اعرابی اکا بلبلدر
 کوتر ریت رحمن و رحیم
 سرینه تاج ایدرانی تنزیل
 اوستی یانه الور لوح و قلم
 باشی او پسته یرایلر طه
 اولدی پسر حد اقالیم شود
 در حکمتده طلسم اولمشدر
 ماورایسینه وارلر قطعاً
 رخصت اول سده دکن ویرش حق
 دیه مرکیسه دل آچوب اکه لا
 کورینور عارض لطف متعال

در توحید حضرت باری عز اسمه

دخی دانا و توانا در اول

حمد اول الله که یکتا در اول

ND 8-7
۴
اکه مخصوص و مسلم در هم
متصرف او در اشیایه تمام
کمتر اچانی سعادت تاجی
بر او لور ایلیک عدلی ظهور
نطق حال ایله رموز اشیای
فیض انعامی قومر یکسمه نی آج
بوطقوز قات فلک بی تمیل
اقتضا ایله او وحدانیت
انی درک ایده مزادر اک فحول
کیف وکنده اوزاتمه سخنی
بحر افکاره دو شوب چکمه امک
کشمش آتشد رانی ایتمه جدل
عجز ایدر بربری بحث قدره
نقد عرفانی بلیسند کامل
قدرت صنع ایدر لراثبات

موبو جسمه امور عالم
نه خواص آره ده سرکر نه عوام
تاجداران جهان محتاجی
در لطفده سپلمان ایله مور
ذوالجلال اولدوغن ایله ایا
اول مبر آ که دنیا محتاج
کبریا سپینه کوره شی قلیل
واقع کبر و جلال و عظمت
ایره معرفت در تنه فم و عقول
حاصلی کند و بیلور کند و پسنی
نکته چون و چرادن ال چک
تیغ لایسل عایفصل
حسن چپ ایله عقول عشره
ماعر فکاک دیش الحاصل
یرده کوکده بوسکون و حرکات

حادثات فلکله اولسه نظر
نیج نقل اولسه ده عقل سلیم
نیج بیک سعی بلخ ایتسه انام
لائق اولدرکه همان سالک راه
ماحصل اول شه ملک ازلی
عالم پر خفیات جهان
کوس وحدت زده دریکتاسی
یعنی سلطان سهر پرده غیب
کنج پنهان کبی تا اولدن
طاعت انس و ملکدن یعنی
اقتضایستدی منزله ذاتی
ایتدی اولدده همان عشقی فلور
سودی اول نوری جیم دیدی حق
اکه تسخیر اولوب ملک شهود
طولدی آوازه احمد له جهان

قدم ذاتی ایجاب ایلر
حکم ایدرکا اوله بر استاد علیم
کنه ذاتینسه ایرشمن اوام
دیسسه لایعبد الا ایاه
مالک سلطنت لم یزلی
واقف جمله ذرات نهان
داور عالم بی مهتسی
حاکم و عادل بی علت و عیب
ذاتی فردیت ایله قائم ایکن
شان اعلاسی ایکن مستغنی
سبب خلقت موجوداتی
اولدی القصه هویدا بر نور
اولدی دیدارینه عاشق مطلق
عز و ولتله کلوب بولدی وجود
ایلدی عشق الهی غلبان

ND 8-72
۶
نظر آید که اکا رب غفور
و وکلوب عالم ارواحه اودر
ینه بر دغه اخراده خدا
ایلدی غرق عرقانی حجاب
قطره سندن انک استاد ازل
بر نظر قیلدی مهابتله اکا
ابر لطفی اولیحق دریا بار
ایلدی صکره انک ایرد پاک
صوبحان یدت در تله نمین
اولدیلر کتم عددن موجود
ظاهر اولما غله مرأت شهود
چکدی پس صفحه ایام قضا
حمله نمک اولدیر ختم رسل
ایلدی جوهر ذاتن بالذات
مب بومغنی بیلور لر عرفان

درلدی شرم و حیاد اول نور
اولدی سر قطره سی بر پیغمبر
بافتدی افراط مجتله اکا
کل پر زالدیه دوندی او حجاب
ایستدی بر کوسر شهوار اول
اریوب اولدی او کوسر دریا
موجلر ظاهر اولوب چقدی بخار
کفتی خاک و بخارین افلاک
کلدی میدانه بو کر کوی زمین
بو قدر ملک و ملک بولدی وجود
امر اولوب جمله ملک قیلدی سجود
خامه دست قدر له طغنه
دیدیلر انک ایچون ماخذ کل
رب عزت سبب مخلوقات
فرعدر غیر بود راصل همان

نصب اولوب كافة عالمه اول
توخ طه آيله اول سرور وان

جانب حقن اودم اولدي رسول
علم آسا صانوب كلدي همان

اظهار معذرت و طلب مغفرت

يا الهي كرمك مبذول ايت
قليله درد ايلني اے فرد صمد
قدرتك و صفته طاقتري يوق
نيجه ايتسون بر آلاي مور سقيم
خاندانينيه رسو كلك انا
ينه لطفكدن او مر غصه اني

عذرين افتاده لرك مقبول ايت
مبيت شم رد و نا ايله رد
نيلسون لر فقر اے مخلوق
ملك العرش عظيمي تعظيم
التجا ايلوب اي بار خدا
مور دن كمر اولان خاقاني

در نعت حضرت سلطان انبيا عليه صلوات الله سبحانه و تعالى

حقه منت او شه ذوا الحسبك
ايلدي مقدم فرخ فالي
مبيت و بدبه كوسپس نبی
انجي كوكل عاشق لايقل ايسك
ماسوي اللهی دككدن سلب ايت

يعني يغمبر عالي نيبك
پايه آل متريشي عالي
كسدي عرق نسب بولهي
باده وحدت ايله قان زن ايسك
وادي نظم بوا سلوب ايله كت

باشد نعتینه نبی حسد مک
اول مه چارده شم دنی
مست مدوش می ناز جمال
حاصل حوصله آموز فلک
رافع رایت دین و ایمان
قسمت سخن قسمناده بیده
شاه کونین امام البحرین
باشنه کیدی لعمرک تا جن
اولدی بوقبه پرصیت و صدا
منظر حق ایکن اول صنع جلیل
حق رسول ایکن اوسالارونی
امرکندن یوغیدی صوت سخن
ایلیش ذاتن اودده مرسل
کلمدن داخی عدن آدم
او قومزکن او خلیک خلفی

محرم حضرت اولان محترمک
آفتاب افق او ادنی
شمع فانوس شبستان وصال
کامل معرفت اندوز ملک
ناظم سلسله امن و امان
آکلن اسم ابو القاسم ایله
نور بنی شین و نبی الثقلین
آلدی معوره عسک باجن
حشره دک بحث شرع غرا
دخی نابوده ایدی چیرا ییل
آب و کله ایدی دخی جسم صفی
اول حسد ایله تکله ایکن
کار فرماے ازل عزوجل
اکاد لرلردی نبی الافتدم
ایتدی ملزم علماے سلفی

اکه اخی لقب اولق مخضا
 نیجه اخی که کتجنه حق
 اول ظهور ایتمک ایچون رب عباد
 جمله اون ویردی اکه استعنا
 قیلدی مسجود ملک اول جددی
 بو قدر رتبه صفی الله
 بو قدر نعمت بی منت رب
 ذاتین قوت اسپندادی
 کلدی اول فارس شاه لولاک
 سر نکون ایلمدی سر کشری سب
 خرق عادت ایله اول معجزه لر
 ویردیلر مجلس کفره باده
 بولدی تنزیده چون نطق رسوخ
 انجلاسی رخی یا قدقه قیل
 ایتدی انفس نفیسه او شاه

اولدو غنذر رام الاشیا
 اولدی تالیفی ایله پیغمق
 آدکم ایتدی وجودین ایجاد
 التفات و لغت کرمنا
 نکتة طینت آدم بیدی
 بو تقرب اول الود رکاه
 احمدک شانه تعظیم ایدی نسب
 اولدی اچاسنه کونک بادی
 قویدی آتشکده فارسه خاک
 نابید اولدی صناید عرب
 لات و عزایی ایدوب زیر و زبر
 شک و شرکی قویدی دنیا ده
 کتب منزله اولدی منسوخ
 سوندی قیدیل زبور و انجیل
 حکم تور است یهود ای تباه

طاقدی اول داور جازہ سوار
یورید سے محل نہ کو کبہ سی
توغ دین ایدی صفا ایہ حرام
چرخہ عکس اولدی اودم ماہ کبی
کوردی منشورینی خیر البشرک
صاواتیلہ او اور غلغلہ لر
پایہ قدر سے کبی دولتنک
چرخ انجمله اولوب ہم پیوند
متصل هستہ سراز اولسون
توغ شرعی ایریشوب افلاک
یعنی بالذات اکا خلاق انام
جمله اصحاب ذوی الاکرامہ
خمرہ دک اولہ صلمات ایہ سلام
باخصوص اول رہ تحقیقہ رفیق
دخی اول مختشان ازلی

سہینہ اشتر چرکک افسار
طوتدی عالمیری بانک جرسی
ایردی عیوقہ لواسے اسلام
لمعہ مشعہ مطلبی
دقترین دوردی فلک شور و شرک
بام افلاکدہ شب تاب سحر
حد پایانی وار دحتک
قائم اولد قہ بونہ طاق بلند
قرب و صلتدہ سراز اولسون
ہمسرا اولسون عسلم لولاک
ایسون انواع تیات و سلام
جمله اول مجمع معد انجامة
کذرا اید کجہ شہور و اعوام
ظل حق حضرت صدیق عتیق
عمر و حضرت عثمان و علی

هم ایکی نخل کل آزاده
 و اما منظر احسان اوله لر
 کند و لطف یله عیلم و سلام
 ایده اول طایفه بالاکمال

ایکی پاکیزه نسب شهزاده
 زینت روضه رضوان اوله لر
 ایلیوب نیجه درود ایله سلام
 غرته قنزم انوار جمال

افتتاح کلام حضرت سید الانام صلوات الله و سلامه علیه و علی آله العظام

سنده ای شاه سلاطین افکن
 نیجه تعریف ایده یم اوصافک
 سنی حق آئینه ذات ایتدی
 ایده مز آیت حنک تاویل
 بوس نعلکدن ایرر عرشه شرف
 انبیا عابجه ایکن مدحکمه
 بن نه خاکم که بساطکده مدام
 موردج ایتدی سلیمانی بنم
 بنده اول موز قد رطاعت یوق
 بوغبنا رفتیم آل عب

نعت لولا که لیاقت وار ایکن
 نیجه شرح ایلیه یم الطافک
 ذات یکتا سپنه مرآت ایتدی
 بو قدر فضلی ایله میکائیل
 زیر زانکده براق و رفرف
 اولیا قاصد ایکن خدمتکمه
 ایلیه یم نقطه کلوب بسط کلام
 شرم حبه معدن آچلمز دینم
 حاصلی مدحکمه قدرت یوق
 موردن خوردن الحق اما

سن سلیمان ایشہ اشفق سن
عالم معرفت مک اعلیٰ پس
شب معراجہ کی وحدت ایچون
باقیہ نقصانہ احپان ایلہ
مطلقا غصہ دن اطلاق بیور
حلیہ کی مشکل ایکن شرح و بیان
متوکل اولوب اول سلطانہ

شہہ یوق منظر لطف حق سن
رسلک اکرمی سن ارحمی سن
بی حبت کو دو گک اول طلعت ایچون
عفو و غفرانی فرمان ایلہ
صلحا سپکنہ الحاق بیور
ایلمم آنی بقدر الامکان
باشدم وصفا کستا خانہ

روی عن علی ابن ابی طالب رضی اللہ تعالیٰ عنہ انه قال قال رسول
اللہ صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم من رأى حلیتی من بعدی فکانا رأی
ومن راها شوقا الی حرم اللہ علیہ النار ویا من من قنتہ القبر ولا یحشر عریانا
فی یوم الحشر والقرارونی رواہ عاریا یوم الحشر صدق رسول اللہ
صلی اللہ علیہ وسلم

بوحیث ایجرہ بودر قول اسم
نیچہ پاکیزہ نخچندن صکرہ
حلیہ پاکلی کیم کور سپہ نم
یعنی اللہ تعالیٰ اعلم
فخر عالم دیدی سندن صکرہ
اولہ کوزمشن کبی وجه جنم

کورد و کج متشوق اولسه
 آرزو ایتسه نوزم کورمه اول
 آتش دوزخ اولور که حرام
 فتنه بگردن اول مرد خدا
 دخی خیر اتمیه عریان آنی حق
 انی حرز ایلیمه بر اهل سعده
 بور و ایات کثیر البرکات

حاصلی چینه عاشق اولسه
 قلبه نشوه حق ایتپ حلول
 ایلر اکرام ایلد فردوسه خرام
 یوم میرانه دک امن اوزره اول
 اوله غفرانسه حکمت ملحق
 ضرر ایرمز که دیر پیغمبر
 بویله نقل اولدی علیدن بالذات

مقاله خواص حلیه خاص الخاص

مشعل قافله اهل یقین
 دیدی بوحلیه عالی جامی
 فجاءه دن ویسوسه خاتمه دن
 ایده حق جمله بلا ردن امین
 اولدوغی خانه ده فقر و غم و یم
 حج و اعتمق ثوابن مرآن
 مبتلا اولمیه امراضه تنی

حضرت شیخ جهان صدر الدین
 کیم که یازوب نظرایتمه کامی
 آنی حفظ ایلیمه ذو الفضل و منن
 پر بلا اولسه اگر روسته زمین
 اولمیه کرمیه شیطان و برجسم
 اکه احسان ایده داد ارجهان
 رخنه دار اولمیه برج بدنی

قدم اورنجہ دیار عدمه
شر دنی و عذاب عقبا

اولیہ اکہ مطاطمه
اکا یا قشتمیه دیر اجب لا

حکایہ ہارون الرشید در خواص حلیہ شہ رسالت

افتخار خلفی عبس
مکر آوازہ عدل و دادی
بر سیہ پوش فقیر ایدی اکا
سلطنت تاجی دکر سر نظری
پس تواضعه اول استاد سخن
بر ورق صوندی الینہ بی باک
نظر ایتد کج اکاش داودی
کو بیامالک اولوب دنیاہ
شولقد رایتدی او درویشہ عطا
بذل ایدوب کیسہ لرایلہ کبری
ارقد سندن چقروب اول دانا
اول کیچہ واقعہ کوردی رسول

یعنی ہارون اوشہ نکتہ شناس
باغ عدل ایتمش ایدی بغدادی
دیدے بر تحفہ کتور دمکہ سکا
سلفک کور مدیلر اول کبری
چقروب کوشہ دستارندن
کاندہ یازلمش ایدی حلیہ پاک
قید اندیشہ دن آزاد اولدی
ایردے بر پایہ بی سمتایہ
کیم انی ایتمشیدی خلف
ویردی خروار ایلہ ہم سیم وزری
جو سری جامہ سنی ویردی اکا
تاسہ پرده سپنہ ایتدی رسول

دید یس یک لطفه کیم یا هارون
 با که تعظیم ایدوب اجلال ایتدک
 اول فقیر اولدی عطا کیله عتی
 رب عزت بکا فرمان ایتدی
 دیدیم حلیه کی شاد اوله کورن
 آخر الامر اولیق روز قیام
 اول کشتی چکیه باجمه عذاب
 لایق دولت دیدارم اوله
 ارتباط ایده لی جوهر له عرض
 سابت ایتمز ایش اهل خرد
 دخی آنکه شفاعت طلبی
 بر مراد اولمغه بر آکت ایش
 اکم اقبال ایدوب اقبال اهل
 معرفت قدرینی عرفان اکله
 خیری مناع اوله اهل فضول

چونکه حلیه کوروب اولدک مننون
 کند وکی لایق دیدار ایتدک
 بنده مسرور ایده یم شمدی سنی
 مرده لر ایلدی احپن ایتدی
 حرز جان ایلیه آنی کتورن
 جسمه نارجم اوله حرام
 نه بود نیاده نه عقاده عقاب
 دخی شایسته انوارم اوله
 قصه دن حصه در القصه عرض
 حلیه پاک ایلنه دن سائلی رد
 مقصدک اکثر اولور مش سبی
 مورث دولت ایش رفعت ایش
 قالدن حاله کلو حال اهل
 حکمت نظمی لقبن اکله
 رد ایدر آنی شفاعتده رسول

فدست نامه 'نامی بنی التهامی علیه افضل الصلوة والسلام

واصل اولنجہ اصح خبرہ
مرزوایت کہ ثقاتک اولہ اول
اخذ و تسطیر ایدوبایتدم اخراج
باعث مغفرت حضرت اولہ
بونیا سے جملہ مخلوقہ مطلع
او مرمر ایدہ بنی اہل خان
سم نجایتمہ برات اولہ بنم
دخی حشر ایلیہ اول رب غنی
تا کہ بوقتہ نہ بارودہ

وردم اولدی کتب معتبرہ
سلفایتمش اولہ لراستی قبول
اولہ تا علت عصیانہ علاج
سبب پایہ امنیت اولہ
ایلم واسطہ استشفاع
مین اوصاف بنی العدمان
پیما تم حسناات اولہ بنم
آنی دنیادہ کورنملر لہ بنی
ظل عدلسندہ اولم آسودہ

کان رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم از مرالون

اتفاق ایتدی بو مغادہ امم
یوزینک خالص ایدی آغی قتی
رنک روی کل ایلمه کیدل ایدی
قایلمشدی یوزینی نور سر روز

از مرالون اید سے فر عالم
رخبری صاف ایدی صافی صفقی
کل کبی قرمرنی یہ مائل ایدی
سورہ نور ایدی یا مطلع نور

مصحف حسن ایدی اول وجه جمیل
 کون یوزندن اوتانوب آب حیات
 وجه بر آفت نک اصحاب صفا
 کوکده اولمشدی اوروی زنجین
 اکہ ویرمشدی کمال زینت
 عرق آکود اولیحق اول سلطان
 ہم دیشلدر ر اشراف الحق
 دانه دُر کبی روینده ترے
 شمع رخساری دوزدی ماه
 عطر خویله پراولور دی مشام
 ترلہ اول کل کلزار سرور
 نیکیم شمع شمع خور
 اولوب انوار رخی ایکلی علو
 برک کل کبی اوروی نیکو
 کوردے کوثر عرق کلبون

خطار خساره سی نص تنزیل
 مسکن ایتدے ورا ظلمات
 حمرتی غالب ایدی دیر حتی
 شمع جمع حرم علیین
 کاتب چہرہ کشای فطرت
 کل پرثر الہ یہ بکر زدی همان
 عارض پاک عرفاک اولیحق
 خوشنما ایدی اول کبری
 یکی قندیل ایدی عرش اللہ
 بوی مسک ایدی یاخود غبر فام
 جوش ایدردی صناسن قلزم نور
 برق اورردی رخ پاکندہ او تر
 درود یوارہ صالردے پرتو
 ترلد و کجہ اولور دی خوشبو
 نیچہ آتقسون آغزے صوین

دخی سپهای شریفده انک
نور ایدی آینه وجه نبی
کند و نفسی ایچون اول پاک نسب
اولدی مرکز اولعل نایاب

یلنوردی غرضی اول جانک
ظاهر اولوردی رضا و غضبی
ایتمدی کیمسه عمرده غضب
یج کیمسه ایله جهنده شکر اب

ادج العینین

اول کور کوز لری مصنوعا تک
آنی کوز نور ی کبی سیر جمال
چشم حق پنی کبی احسن ایدی
کوز نور دی کوزی دایم مکحول
شیوه غمزه لازم ناز
کوشه چشمه ایستد کج گاه
چن رویتده آچر دے نظری
غرق خون ایتمشدی نافه مثال
کوز نیک آغی بیاض ایدی قی
سم سیاهی ایدی غایتده شدید

مقتضا پیدی تجلیا تک
بی مثال ایتمشدی بالا جمال
ایکی شهاب ز شکار افکن ایدی
حد ذاتده سه چشم ایدی اول
عالمک اولش ایدی ممتازی
غش اولوردی سروش درگاه
نکته سپه کلج البصر
خن آتولرین اول چشم غزال
قابل وصف و کدر صفتی
بر ایدی اکه قریب ایله بعید

واسع و خوب و لطیف ایدی کوزی	نور محض ایدی سعادتمایوزی
قوت با صره مصطفوی	کیچ کونذ رکبی اولوردی قوی
اول ایکی دیده بی سرمه سیاه	دائم اولمشدی نظرگاه اله

واذا التفت التفت معا

هم روایتدراوطاوس جهان	اولسه بر جانبه دانی نکران
متوجه اولوب اعضاسی ایله	جسم پاکیکله دوزلردی به
سینه تابع ایدردی جسدی	بونی ترک اتمشیدی ابدی
دونوب اطرافنه قیلدجه نظر	سجده ایلردی جمادات وشجر
زیر دونه اوست چالاک	حاصلی بیله دوزلردی افلاک
امته بویله عمل سنت ایش	بوسیرره ایله انس بویله دیش
دو تیجک بویله دوز اهل بنر	سنت احمدی ابر الیدر
سب بومعانی بیلور اهل اصول	حکمت آموز ایدی اوضاع رسول
باشی دوزلر کتک اکثر	واقعا آدی بی حرمت ایدر

ابجل

نم جسیم ایدی رسول اکرم	یراشور روح مجسم دیر ایسم
------------------------	--------------------------

جسم زیبا سنه ویرمندی رواج
 انبیا خیلنه سلطان ایدی اول
 اکل الخلق ایدی اول خوب خصال
 اوله لی تخت نبوته مقیم
 صاحب حسن و بها ایدی رسول
 کلمش دریلوراشیا آنی
 یاره شور دی ننه کیم حورخان
 اکثر آق ایدی لباسی او کلک
 دریکتا ایدی اول دریا دل
 که ظهور ایلر ایدی اول کل آل
 بونی تحقیق پیل اول رشک سرش
 یعنی کیم اینجه لطیف اطلسلر
 ابن عازب دیدی بورای منیر
 بوری نور دی دخی اول مه پاره
 کاسی اول تاج سپه آل عبا

خلعت تاج و قبای معراج
 اعظم القدر ایدی ذیشان ایدی اول
 ذوالجمال ایتمش ایدی فیض جمال
 جلوه کاسیدی انک عرش عظیم
 حاصلی عین و فایدی رسول
 یاره دلشده انک اقرانی
 سروتدینه یشلمر بر آن
 یوزی آغیدی کرده رسلک
 نوله کراولسپ بیاضه مائل
 خلعت سرخه خورشید مثال
 اولدی حوراکبی تم سندس پوش
 کیمیلر دولت ایلمه پیغمبر
 نهی اولنمزدن ایدی لبس حریر
 زعفران ایلمه بویانش چاره
 یو کدن ایلر دی قاسن فرضا

بوقدر قدریله اول ذات شیر نف
اول سیه جامه ده اول فخر جهان
قره شاله کر بچک آینه و ش
کچوب اول قاشلری یا محرابه
بن قولم قوللرین اوابی بودر
بوقت صیلی بر من مر قوم

مسجدی اویله ایدردی شیر نف
آب حیوان ایدی ظلمته نهان
بولوده کیردی صانور لر دی کونش
اطفله دیر لر ایدر اصحابه
هم عودیتک آدابلی بودر
ثبات ایتشد راحیبی علوم

اشکل العین

مست عشق اولعین اول چشم خار
سینه چاک ایدی رسولک مر آن
عین اسلامسنی کاه و بی کاه
ساکسن حرم کردونی
قره العین خلیل ایدی او خوب
دیده سنده نه ایدی دیر سک او آل
دولت اولمشدی او کوز لر دینه
خسته عشقی ایدر سر تاسر

حمرته مائل ایدی بر مقدر
اول ایکی قالمو کوزینه قربان
غیره با قدر مر ایدی عین الله
اولدی خونی کوزینک مقتونی
اکه میراث ایدی اول جذب قلوب
دخی چشمنده ایدی جام وصال
عین اقبال ایدی خور العینه
قمره مانی کوزینه ر سطر

رو حک اغرنیہ کاوردی جانی	باقہ اول علم لدن سلطانی
کحل مازاغ ایلمہ کجول ایدی اول	دلکش اولہ نولہ چشم رسول
کوز لر سے کیسی خدائی کوز لر	کوزمندی رصد انکیز قدر
ساحہ عرشہ ایدر دے پرواز	متصل اول ایکی چشم شہباز
سیج عیندہ دکلد سے عالم	ماسوی اللہ نظر قیلیدی ہم

اہدب الاشعار

یعنی فرزند معقب دیدیکم	عقبات ایجرہ اوسیف صارم
تار کیسوسی کبی حور انک	تیر مرکانی سپاہ ایدی انک
سرمہ لیلہ معراج ایدی اول	قرہ کرپک دکل ای اہل اصول
ناہ ک انداز ایدی اول کرچکلر	ملک جان و دل عث قرہ مکر
تج مرکانی نصرت طلع	ایلمندی انک اسحق صانع
حاصلی کرپک نہ اصمرا اید سے	ابن عمرانی اوست صمدی
چشم آسوسی اوزون کرچکلر	دید ای اوصافن ایدن ہوئی بو
اکل العین ایدی اول ذات شریف	میل کحل ایتمز ایدی ابی تکلیف
مرخصو صیلہ مکمل ایدی اول	کحل قدر تہ مکمل ایدی اول

البح

<p>ماہ نو کیبی اچق قاشلو ایدی بر ہلال اولدوغنہ دال ایدی اول سل سیف ایلوب آپمندی قو قنادین بوکسہ تمارے اقبال جامع چسک ایدی محرابی طاقی طاق ایدی چرخ فلک حق رسول ایدو کین قیلدی بیان سپیم خالص کبی ایدی مردم یعنی خالص کو مشہ بکمز ایدی اوج افلاک شریعتہ سما</p>	<p>دخی مالکھ ابوہالہ دیدے تاب دیدار خدا الیہ رسول ملکت حسنی اوتیق ابرو خم ابرو سنہ اولمزدی مثال قاشک کوشہ پیچ و تابی طاق ابرو سی ایلہ اول ملک اول مبارک قاشک رسمی عیان ایکلی ابرو لریسک آره سی ہم صاف و براق وضیا کستر ایدی قاشکری آره سن ایتشدی خدا</p>
---	---

انرج الحواجب

<p>خم ابرو سے رسول علام ماہ نو کیبی طویل و باریک قاشی پرکار زل اکہ مثال</p>	<p>بولیہ نقل ایشدی حکیم ابن خرام کوستر شدہ ایدی ہلال الیہ شیرک چکپہ پرکار زل اکہ مثال</p>
---	---

سوره فتح ایدی اول چہ ماہ
اول کوزل قاشلری محرابی انک
قیدینہ صید قلوبک یا مکر
قاب قوسینی تذکرہ عیان
غرة مک بوکدی بلن بی تکلیف
طالقن ایتمش ایدی عرشک طاق
غرة یہ بکرز اید سے مرچتی
قاشلرین وصف ایدہ مزاہل مقال
نیچہ دقتراولنپہ مرآن
تبع توجید ایدی ابروی رسول
حاصلی انجسہ و طولانی ایدی

مد ابروسی اید سے بسم اللہ
قبلہ کاییدی بتون دنیا مک
ایکی قلاب ایدی اول ابرولر
غرض اول قاشی کان ایدی همان
کو کدہ اول خنجر ابروی شیرف
خم ابرو سے رسول آفاق
یعنی باریک و طویل ایدی قتی
صرف ایدر سہ نقد رایجہ خیال
موشکافان ایدہ مزردی بیان
کوری نور دی ایکی سیف مسلول
کویار شتہ ریحانی ایدی

اقی الانف

مہ جمینیلہ اوینی شیرف
حاجبینہ قریب اولدوغی یر
کوری نور دی اونجی عربی

خوب و سمو ایدی موزون و لطیف
برسل یوکمک ایدی دیر جابر
قار شودن مرتفع الانف کبی

اول نمک اوج جالنده پلال
کاف و هاسکلی ایدی عینی ایله
ایده مزابل معارف تعریف
بجه چسپنه کوش بازو بند
وجه پاکنده کی انف خوشتر
کل کبی قو خوش آلودی همین
عجه وورد سفید ایدی تمان
قرب حق رایحه سن استشام

انی ایتشدی حسد ای متعال
سم او بینی قاشی مایینی ایله
شولقد ر خوب ایدی اول انف شیراف
صانکه وضع ایتش ایدی بخت بلند
تیغ ایدی عرشه اصلش یا مکر
سدره دن ایریلحق روح امین
کوبیا انف جیب الرحمن
دائم ایلردی اود و تلله مشام

انج

انس اول کعبه دین راه روی
دید ی اول پادشاه کیتانک
دسته دانه دزدن یک ایدی
کف کپردی در غطان حدف
بر نمونه ایدی اکا نظم شریف
انبیا ایچسه اودر کیمیت

مونس حجره خاص نبوس
نظم ایدوبجه مردن انک انک
ویشلری صاف ایدی سم سیرک ایدی
آچسه جهر لرین اول بحر شرف
سرخ ایدی اول اسنان لطیف
اوله لی چرخ زمره دپیدا

لور لور ترکی بر دانه اید
 اکه اولمزدی محصل مسر
 کویا اول دردندان نفیس
 شویله مطبوع ایدی اول رشک درر
 اعانه ویرمش ایدی حسن و جمال

یعنی اوصافی ملو کانه ایدی
 کان امکانه اولان کو سر لر
 ایکی مصراع ایدی موزون و سلیس
 کاکه میال ایدی بالطبع بر شه
 دیشلری ایکی دیزی انجو مثال

اذا تکلم روی کالور یخرج من ثنایاه

شیر حق دیدی او مسجود ملک
 انک اوکن دیشلری ایتدکجه ظور
 شویله افراط ایله برق ایله ایدی
 حین گفتارده اولوردی عیان
 حرز حسن ایچره او اسنان کزین
 یعنی اولمشدی او در مکنون
 سبک جوهر کی اول عقد لائل
 نقطه کلمه او سخندان سپیم
 اصل جان بخشی او انجه کویا

فیض حکمتده تکلم اید بکک
 ظاهر اولوردی همان شعله نور
 مجلسی مطیع شرق ایله ایدی
 قدر قیمت تنگن جوهر جان
 سین یس ایدی کویا که همین
 عالمه باعث تفریح عیون
 شعله دار ایدی دیش اهل مقال
 رشک ایدردی کلماتینه کلیم
 امره نوردی لبه آب بقا

مکر اولم شدی اولل ممتاز   حق 'لو' لو' صدوقه نماز

اذا اقرضاك اقر عن مثل سنا البرق او عن مثل حب الغمام

ام معبد تور ب تحقیقه
کوله اول ایکی جهانک کنشی
خنده دن دولت ایله اوله عیان
میدرم کیبی درخش ایلر ایدی
کورینوردی تم اودندان شریف
نور ایله طوب بطو ایدی اودمن
مکر اولم شدی اویسمای جسیم
شب معراجده مین دیدار
آنی مرو جمله شاد ایتمش ایدی
نوله بی قید تکلف مر آن
خنده سی ایدی بسم او کلک
ابن عباس دیر او خاص خدا
کوله اول خیر و سیاره سپاه

ویدی هم عایشه صدیقته
یعنی اول انجم اوج قمر شی
دسندن اومبارک دندان
شعله شعله بخش ایلر اید
طو لولردانه لری کیبی لطیف
شعله سیدی طو لو کیبی کورینن
صدف معرفته در یتیم
نخل امیدین ایدوب بر خوردار
قید تکلیف ارادن کتمش ایدی
عجوش کوله اوور د خندان
یعنی سلطان ملوک رسپاک
کولمکه ایلر اید س استیجا
شوقدن در ر ایدی عرش الله

تقی شرمندین او دینک سندی
شویله منجه بایلی اول سدره جناب
برکون اول طوطی کلزار وصال

تقیه ایتدے دیر لرابدی
کیم ملک باقمه ایلردی حجاب
تقیه ایتدیر کبک مثال

وفی صفة اخرى عن ابی میرة رضی الله عنه وعن امه اذا ضحك تملأ لانی الجدار

بوسیر ه صفت آخرده
خر عالم کو ایک دیشکینک
نور رخسانی چو مهر و مه نو
لمعه ایلردے او نور بامر
شویله شفاف ایدی اول جوهر صاف
کوله اعزاز ایلد اول فخر ملک
اولسه دیشکری مصباح ظلم
بولدی انکله شرف دین و دول
کل خندانه دونوب آچمه دھان
ظاهر اولوردی ضیا انوار

دیر بو معنی بی دخی بریده
درجی مکشوف اولیحق کوهرینک
کونده صالردے سهر اپر تو
شعله لر بربر اولوردی ظاهر
انجلا سیله طولردے اطراف
نه فلک دیر ایدی العزة ملک
ظلمات ایچره قالوردی عالم
صمان ره شرعه دیکلدی مشعل
فیض نور ایلر ایدی اول دندان
عکسی دیواره دوشردی صربار

دیدنی اول منظر انوار جلی
روی رخشانی ذکر میدی آنک
یوزی بگزردے مدور آیه
ساغر عارض مه پیما سی
عرض حسن ایتسه او خدوم خلیل
شویله پر نور ایدی اول وجه حسن
عالی دولت ناکاه کیسی
واضح ایتشدی او یوزدن قلیح
کعبه وجهنه ایتد کجه نظر
دیر عالمده او روی پر تاب
معجزات رخسنگ بالاجمال
آفتاب فلک دین ایدی اول
شوقدر خوب ایدی اول وجه جمیل
باغ حسن ایچره او روی زکین

اسپ الله ولی یعنی علی
نته یکیم جرمی مه تابا نک
ذاتی آینه ایدے مولایه
باده عشقک ایدے مجلاسی
یوسفن اکمز ایدی اسر ایل
اکه بافت مز ایدی شوقندن
تابناک ایلر ایدی ماه کیسی
نیدوکن آیت فیما مصباح
سجده ایلر لر ایدی شمس و قمر
ایتدی آتشکده دهری خراب
ایده مز تقنی عمتل فعال
مردم چشم خدابین ایدی اول
عاشق حسن جمالی ایدی خلیل
بر اچلمش کله بگزردی همین

وفی حدیث ابی ہالہ رضی اللہ عنہ لیس بعظم ولا مکثم

دخی اول مغر موجود اتمک
وجه پاکنده اولان حکم لطیف
سم دخی اول ایکی رخساره تر
حاصلی قول اصح بکه رسول
بغدا ای اکلونک آغی ایدی قام
کون کبی باتسک او بدر اکل
نه طویل ایدی او طلعت نه قصیر
دخی اصل لبی دولسته
کونتر لحنه اتمشدی جلیل

یعنی پیغمبر و سرخ ذاتک
نه کثیف ایدی دیشلر نه نحیف
قوی چوق آلود کلدی ویر لر
یعنی اول چشمه نور شید اصول
طلعتده وار ایدی صفوت تام
سوزک کیمی کورینوردی سهل
فضحا که اسپیل انحدیر
اعتدال اوزره ایدی قیامت
سلیلی سر کوپنده سبیل

وفی حدیث ابن ابی مالہ رضی اللہ عنہ تلمأ لا وجه تلمأ القمر لیلة البدر

سم دخی ابن ابی مالہ دیدی
لیلة البدر اول یحیی جرم قمر
شویله تابان و در خشنده ایدی
دیدکی کل رخسارینه ذوالنورین
یعنی ویر مشدی شراب و صلت

بدر رخپری قمر کیمی ایدی
نیجه رخشان ایسه اول عارض تر
مهرانور کبی تابنده ایدی
تاب عشق اولش ایدی زیورین
جام رخسارینه نورانیت

یوزینک ماشطه صنع جمال
شعله سی شامل ایدی هر باب
عرض ایدردی شغبن شام و سحر
لطفله یلچیک رفع نقاب
آفتاب رخ رخشان بی

آغن آق ایتش ایدی آلتی آل
کوکده طعن ایلر ایدی هتاب
رخنه حضرت قرآن اکثر
جرم خورشیدی ایدردی جباب
ماه تاب ایلر ایدی تیره شی

واسع الجبین

یعنی اول چشمه خورشید اثر
واسع و پاک و ضیا کتر ایدی
انک ایتشدی جناب خالق
بنی قرین ایدی هم اول بدر جبین
عالمه اولمش ایدی شعله فلکن
ایده لی کون کبی القصه ظهور
جبه سن قیلش ایدی رب انام
مالک منصب وصل ایدی رسول
نه عجب اولسه کراول جبه پاک

نته کیم چشمه مهر خاور
فلک چنه مه انور ایدی
کر مندن یوزین اق النن آچق
نته کیم آینه شرع مبین
پر تومی نور حند آکنندن
زیور عرش برین ایدی او نور
لوحه کلخ سپه ای اسام
اکا توقع مایون ایدی اول
روشنا بخش عیون افلاک

عرش دان ایتمکه بر کره نظر
نص تنزیل ماحسته عیان

جان ویر ردی آکره روحانیلر
والضی ایدی شریف آلتی تمان

رجل الشعر

دخی مشکین صاچی باقول صیح
لیله زلف شب آسای انک
اتفاق ایتدیر اثر اف عرب
سمیع پاکینسه چو تار عنبر
هم او افلاک جالک ماسی
ایکی جانبدن ایدوب ایکی بولک
اول دو تار لذن اول ذات شیریف
طوتدی اول کاکل مشک افشانی
اولدی اول زلف حق الالطاف
کاکلی ایتدی پریشان فکلی
سم او مجموع علوم عالم
گاه او کیسولر ایچنده کوشن

نه قوی رقی نه طویل ایدی صحیح
سر مکنونی ایدی اسپه انک
اکثر اول موی میانک صاچی مهب
بیس برابر کورینوردی اکثر
کاکلن درت بولر ایدی کاسی
دوش پاکینه براغوردی چوزک
کورینوردی نه نوکیسی لطیف
ربع مسکون ایله چار ارکانی
نافه مشک نبی عبد مناف
بری بیرینسه دوشوردی ملکی
زبده زمره آل هاشم
چقرو بخلقن آکوردی هوشن

سمیع پاکیمه ایدردی اصغ
طوحه کی کون کبی اول ماه جمال
تار مار اولسه اوزلف شبکون
کاه اول طره غنبر نسبی
بویونک نوری ایدردی سر آن
شعله کرون صاف و پاک

کوکده میریمه نه امر ایتسه خدا
بنده خفته بکوشیده پلال
نیچه لیلار اولوردی مجنون
دوشورردی قولاغی اوزره تبی
تار زلفی اره سپنده لمعان
پرضیا ایلر ایدر افلاکی

کشت اللیمه

اول خداوند خداوند انکم
ریش پاکنده اصولی چوق ایدی
اول مبارک صفالندن بونی پیل
دخی اجماع ایلیمردان اله
نه قویرجق نه دراز ایدی قتی
خوب ایدی طوب زرخندان انکم
ایتدی اول چاه دقن نیچه زمان
شب قدر ایدی اوریش مقبول

یعنی اول ذات عظیم الشانکم
قتی چوق تار بیاضی یوق ایدی
انجی آغوشدی اونیدی قیل
دیش اول یحیه مشکین سیاه
اعتدال اوزره ایدی صر جتی
ساعد صنع ایدی چوکافی انکم
یوسفک باشنه مصری زندان
یا مکر سوره واللیل ایدی اول

حسنه ویرمش ایدی روتق و فر
از ایدی سبقت فرخنده لر
اول رسا و قو مخا سپن الحق

لمعه نور سیاه ایدے مکر
مکت روکت نته کیم مسکن تری
طیب عرش ایله ایدی مستغرق

احسن الناس عتقا

بو حیجیف ایله دیدی بونی حریم
کردن پاک رسول آفاق
مجلس حسنه دیدی ایل اصول
بونی غایتده لطیف ایدی انکم
غالب اولشدی او کردان کرین
انی خلق ایتمش ایدی حق ممتاز
کردن پاکنه دیر لر شراج
بونی آغنی انکم اصحاب اکثر
طوق کردانی ایدی حب خدا
بونینه آکسه عشقی اول خان

اوله لر قرب حمایتده مقیم
غایت آق ایدی بغایت براق
کویا سیم صراخی ایدی اول
احسن العقی ایدی دنیا نیک
شمع کافور سپهر ایدر دین
اعتدال اوز ره نه کوته نه دراز
مرکز ایتزدی ارشمس وریاح
کمش ابر یقسه ده تشبیه ایلر
عشق پاکنده ردا ایدی رضا
بونی باغلقولی اولمزدی جهان

سوا الیطن والصدور

برده دازان شبستان ادب
 پاک بطنیه او نازک سینه
 جسم صافیدی لطافت آبی
 نور محض اولسینه وار جسم رسول
 نام مشکین ار لر مر آن
 دمندم کشف اولی حق اول پہلو
 اعتدال بدنی اول سپه عیان
 صدر زیاسی ایله چون کل تر
 حاصلی دود بازیدی آینه وش
 کاه اول شاه عنایت معتاد
 صفحہ سپینہ سن ائیمہ مفتوح
 عشقہ اول نجبہ محل تشریف

قارنی کو کیلمه برابر دیدی سب
 خوب و هموار ایدی سیری برینه
 نافی دریا سے صفا کردابی
 شعله شمع تجلاید سے اول
 صحن جتده غزالان جهان
 عرشه وار ردی صدای سوسو
 مہرماہ ایتدی صانور لرزدی قران
 شکم پر حکم پینسب
 صاف و یکسان و مصفی بی غش
 یعنی اول باعث اصلاح عباد
 عالمی قابل ایدی فیض قوح
 نیچہ اولق کرک اول صدر شریف

واسع الصدر

اول مقیم حرم مولانا
 سینه سی غایت ایله واسع ایدی

یعنی سپہ حلقہ مقبول لائیک
 نور سپ طلع کبی تم لامع ایدی

وصف ایندرا و فلک طاوس
 شوقه رآق ایدی اول صدر کبیر
 دیدی اصحاب ایدوب اکثر تصریح
 فیض نور آینه نوله صدر رسول
 اولسه سینہ سی نبوع حکم
 وسعت صدرینہ تیرنی کواہ
 نور وحدت سلوب آئینہ سی
 یعنی اول صدر ذوی الحالاقی
 او یکنوردی اگر اولسه دلکش
 آتش شمع جمال ازلی
 کو کسی موزون ایدی طاوس کیبی

دیدیر اتمو ایدے پہلوسن
 آتی صانوردی کورن بدرنیر
 آق کل کیبی بیاض ایدی صحیح
 مخزن نور هدایت ایدی اول
 لوحه یازمزدی بو احکامی قلم
 ضغده انده بو قدر سر آند
 طولدو رب سینہ سی کنجینہ سی
 ایتدے مرآت تجلیاتی
 سینہ' هوشنه قرص کنش
 اودلره یاقش ایدی اول کوزلی
 طارقد سی ایدے منتسبی

عظیم المنکبین

اتفاقی بودر عسرفانک
 غیره نسبت بیو ک ایدی دیدیر
 اموزنده وار ایدی مشکین بو

کیم سردوش سما یونی انک
 جسم پاکینی کورن اهل نظر
 ناسنه مشک کبی برنیچه مو

مستلایدے اومویہ اکثر
 مہب بومغنیابی یلورپیر و جوان
 ملکیت علمہ مدینہ ایدی اوتن
 پایالیدے انک مورمال
 یغریک اورتہ سی ہم اقلو ایدی
 تن سیمندہ لطافت و ارایدی
 کنج علم ایدی اوخندوم ملک
 اطلس چرخ ملاحتہ مکر
 موضع خاتم ایسہ یغریک
 ظامر اولہ اگر اول نقش نمکین
 اکہ ویرمندی کمال روتق
 دیدیلر آئی ایدلر تعریف
 حکیم سیاسی صارویہ مائل ایدی
 و ارایدی دائرہ سندہ مسکین
 مثلاً خلیل مرثہ کیبی اومو

نہ فتد روار ایسہ کرہ سیلر
 یصی یغزلو ایدے فخر جهان
 نور دن برج ایدی کویا اودن
 زہ شیران نیستان جلال
 برکرم صاجی دولتو ایدے
 سکہ مہربوت و ارایدے
 لاجرم کنج ایسہ ختم کرک
 اونکین اولمش ایدی براولکر
 صانع یانینہ قریب ایدی انک
 عبرت آکوردی نکارندہ چین
 حکمت اندوز و قل جا الحق
 بریو ک خال ایدی اول مہ شریف
 اکہ دقلمہ نظر مشکل ایدی
 قنجر لبر بری بیرسنہ یقین
 دیک طور و بچو رہ سن المشدی قو

تن پاکسده او خال ساده
زیر دست ایتش ایدی بار خدا
او غزال حرمه نافه صفت
واقعا ختم نبیین ایدے اول
کوس شهر غندن او شاهک سحری

غیر خالص ایدے دریا ده
خاتم مہر سلیمانی اکا
خال مشکینی ویر ردی زینت
کلدی پس مہربوتلمہ رسول
کوم کوم اودی فکک قبه لری

ضمیمہ النظام

وصف ایدلر او معالی نسبی
استخوان بدن پاکی تمام
مہر بری ایری و مردانه ایدی
جسدی وصفن ایدن نازک دل
ریضه کونی او شہب زانام
مالک ملک وصال ایدی نبی
احشام شرف ذاتندن
قوس خلی ملک بکرایدے
عظمت شانته ایتشدی نزول

دیدلر ایرے نگلو ایدی نبی
یعنی جسمنده اولان جمله عظام
صورت و سیرتی شاهانه ایدی
جہ دار ایدی دیش و اسطصال
قادرے آلتنه آلمشدی تمام
اول ایدی کوکبه سینک سببی
او توردی فکک پیر افکن
جمله خدای فرشتلر ایدی
سایه عرش عظیم ایدی رسول

عبل العزدين والذراعين والاسافل

راویان خبر یتنبر	بو معانی بی بیان ایلدیر
جمله اعضا شریف نبوی	بری بیزدن ایدی تند و قوی
سیم ساعد لر سے باز و لر ایلد	دخی او یلقتیر سے ساقلم بیلد
خشت و باریک و کل طولی ایدی	خالک مقبل مقبولی ایدی
اول سعاد و مبارک اعضا	صنیر زدن ایدی بی چون و چرا
حاصلی خوب ایدی مرعوضی آنک	جمله آیاتی کبی قرآنک
یک ایدی بری بیزدن بی شک	لوح دلدن اید کور شبه بی حک
ساعدنن بیلور دی مرکاه	سیر لا قوۃ الا بالله
صدف جسم ایدی بی جو مرجان	بلکه برپاره بلور ایدی صان
نور دن ایکی ستون ایدی همین	جدنن اول ایکی ران کزین
دخی اول ساق مبارک پایه	پایه عرشه اید سے تمسایه
کو کب نخستنی ایتشدی بلند	فکلی اذن ایدن فائد مند

رحب الکفین والقدمین

فیض حکمتدن اولوب مستعد	بو یلمه تفصیل اید رابن خالده
------------------------	------------------------------

اللری آیہ سی اول سلطانک
واسع و پاک ایدی نازک مرغوب
پایی و دستی یانده انک
ققی موزون ایدی دیر اهل نظر
جانم اولمش ایدی الحاصل
تیغ انکشت ایله اول مونس حق
نچ سنده ایدی انک شام و سحر
دستی چو کانه طوب ایدی همان
ساقی کوثر یا غنی انک
یوزینی ایتشدے پائنه فرش
لب دریای اطافنده ممین
اکه اولمش ایدی خاک قدم
نه فلک او چکه خاک قدم
نعل شب زکین انک ایتکه بوس
عرشه اسمک اید بک چرخ فلک

دخی آیتدرے الی انک
برک کل کیلی لطیف و محبوب
دست و پاسی یوغیدی خوبانک
اول کرامتو مبارک اللر
ید بیضا سپنه موسی مائل
قری ایدی سنده ایکی شق
قبضه قوس قضا ایله قدر
جملة بوکره کون و مکان
بوسه کابیدی دیدی رضوانک
بو قدر عزت و اجال ایله عرش
ماسی سیم ایدی اول پای کرین
خیل غلمان مغبره پر جسم
کو کده طقوز طولانردی حرمین
یا قدی کو کلرده ثریا فانوس
دوشه دی پائنه برشال بنک

زیر پامی ایتدی بپا طده خدا	روی پر خانی غلامک اکا
اولدی مرشک مگر کوی رسول	کردن حوره حامل مقبول
هم دیدی و صفایدن اول ورتدی	مشکبو ایدے الی آیه لری
مرجا ایله بر کیمسه یہ کر	دولت و عزتله پیغمبر
برایکی کون آره دن ایتسه مرور	بلکه هم بر نیچه ایام و شهور
طویلو ردی شته کیم و رد چمن	اول کشی رایحه طیبیه دن
نافه مشک جهان ایدی او جان	بوی مشک اولمز انقدی پنهان

سائل الاطراف

بو طفیل اول فضلیه سرخیل	دیدي جانیله اولوب اکه طفیل
هر بر انکشت مایونی انک	قلم صنعی ایدے مولانک
دست زیبای قضا قسمت ایدی	ید علیاسی قدر قدرت ایدی
نخل فردوس ایدی بالاسی مکر	سیدن شاخ ایدی اول پار مقرر
خامه وش مبرری موزون و طویل	میل مفتاح در اطف جلیل
یا ز ممشدی مستلم ربانی	خامه انکشته انک ثانی
ساعدی بسمله شکیدی همان	اکه نون والقلم اولشدی بنان

دست عیسایہ یدِ طمّ لاسی
ایتدی اول ابرکف دریا بار
اولدی اول سید با استحقاق
خاقیدی اوید فارو تک
بویاه دیر صاحب احیا علوم
لطفاه اوقته سه اول کان کرم
سائر اطفالک ایچنده اوصبی
قوتوندن سینور دی فی الحال
نیچه کون کتمزایدے رایحه سی

فن احیاده صنوردی کاسی
کلشن دسه تئار انوار
اکرم خلق و کریم الاخلاق
حل و عقدی دوکلی مغرّ تک
یانته وار سه اکر بر معصوم
یعنی سلطان سلاطین ائم
حاصل الیردی طریق ادبی
که اکال سوردی رسول متعال
مشک ترکیبی اولوردی نفسی

انور المتجدد

جسم تابنده 'محبوب خدا
نوره بکز ردی تن بی مویی
کویا قنرم انوار ایدی اول
هم او محبوب مسلم اسلوب
دم اور ردی اکر آچله دمن

صاف ایدے مهنور کبی تا
نیجه مدح ایدیم اول پهلویی
صدف بجه دیدار ایدے اول
بدن آچه اولوردی دخی خوب
بند پهلوسی انک فاته دن

نور دن سروایدی اول سیم اندام
غل و غشدن ولی پاکیزه ایدی
صفحه صدرینه ایر مزدی کدر
یاری سیریه تمیچون بی تکلیف
پاک ایدی مویدن اول نازک تن
بر مجلاکش آیینسه کبی

نوله دیر لر سه عماد الاسلام
مویدن نیته که عضو چیدی
پرغبار اولسه اگر بحر ایله بر
جمله چشم ایدی اول جسم لطیف
نور دن بر جسد ایدی اوبدن
مویدن صاف ایدی پهلوی نبی

دقیق السیریه

دخی کو کسنده ایا ذخره ملک
خط چکمشدی سپیه قیلمردن
لوح محفوظ ایدی اول صدر نکو
صدر پاکنده دکل موی رسول
دخی کو کسنده و قرنده انک
دیدنی وصف الین اول صاف دلی
عضو پاکنده انک سر تا سر
صحف صدر زنده الف کیبی او خط

او غزال حرکت نافنه دک
نقل ایدر لر بونی عاقلردن
اکه کو یا قلم اولمشدی او مو
آیه آلکرسنی ایدی عرشده اول
قیلی یوغیدی او نازک بدنه
یوغیدی مسرنه دن غیر ی قیلی
حاصلی یوغیدی بیچ مودن اثر
مویدن چکمشدی خامه نقطه

تار عنبر کبی اول موی سیاه

یاره شور دی تته یکم ماه

متناسک البدن

دیدي اصحاب ایله ارباب حرم
تازه کل کیبی مطر آیدی سب
مثلی اولمزدی اوقاشی قوسک
عمد ایام جانی کبی تا
نه تنزل ایدوب اول سیمین تن
میچ اولور می بوکه مانند گیاه
کند و اقلای وجود ایتدی ولی
منظمه حی محیط اولمز ابد
یعنی کتد کجه اوکلزار جمال

کچی اول جسم شریک مردم
بدن پاکی مصفا ایدی سب
کلمرین دیرسه فنک فردوسک
ترو تمنازه ایدی اول اعضا
نه ضرر کوردی من اولمقدن
اوله پرمردده کل باغ آله
روح صرف اولدی تن بی بدلی
اجل اسکندری وضع ایتدی کی سد
تازه لکمده ایدی غجه مثال

ضرب اللحم

جسمک کچی خفیف ایدی تمام
صاقن ای عارف مقبول شناس
سم دخی اول سند شرع مبین

کیم و شتم اسی دکلدی او حمام
آنی غایتده نجیف ایتمه قیاس
ایله ظن ایلیمه کیم اوله سمین

نه ضعیف و نه قوی اتلو ایدی
 بوی خوب ایله اولوردی خوشتر
 بدنی اولسه نمایان او شهک
 کرم و شحمی دیدیلر اهل درون
 ایتمش اول قصه وجودن اسناد
 خلقی محبوب و کوزل خلقی خوب
 اعتدال اوزره ایدی پاک تسی

مقتدل بر اولود و تلو ایدی
 نفحه مشک و زباد عسبه
 یورکی اوینا رایدی مهر و همک
 بر برندن نه فرون ایدی نه دون
 عدل و داد ایله اساسن بنیاد
 اسم و رسمی طرب افزای قلوب
 نوره غرق ایدی سپر ایدنی

رباعیه القه

اورته بویو ایدی اول سدره مقام
 باغ فردوسده انک بونی ییل
 دیکمده سرونه نالینه بدل
 کورمدی خازن باغ جنات
 کویا اول رسلک پادشاهی
 نخل کلباری قلوب دفع طرح
 سپر ایدن معجزه قاضی

اورته لق انک ایله بولدی نظام
 اولدی بالاسپنه طوبی باطل
 کارگاه چنستان ازل
 بویله بر سر و ملایم حرکات
 کلبن حسن ایدی یاسر و سبی
 ایتدی عالمده ایفای فرح
 دیدی سب مدح ایدوبن حضرتی

کو رمدک بویله کل روی کوزل
نه عجب اولسه وسط قدر رسول
نته کیم نخل کل باغ خان

تن کلبوی کوزل بوی کوزل
امته واسطه حق ایدی اول
وسط القدایدی اول سروروان

لیس بالطویل البائن ولا القصیر المتردد

حضرت شارع خاص الخاصک
دکل ایدی بوی سم شویله طویل
مترق ایدے بالاکدن
دخی اول پادشه علامه
شویله کوتاه دکلدی اول اولو
معدل قدینی ایتشدی کریم
قامتی اولمش ایدے اسلامه
نخل بالاسی ایدی سدره قراز
جسم جان پرورین ایتشدی کریم

یعنی اول دریم اخلاصک
کاوله اندای پریشان بونی میل
شاخ عرعر کبی اعضای بدن
صائم کیم اوله قصیر القامه
کیم اکادیه لر الحق بویلو
منطق خلق عظیم التعظیم
لفظه الله کبی سپه نامه
زیور روی زمین اولسه نه وار
علم آراے لواهی جسم

ومع ذلک فلم یکن یأشیه احدینسب الی الطول الا طاله

حاصلی اوسط ایکن قدر رسول

برطویل آدم ایله یوریه اول

نه قدر قدی بلند اولسه اوار	ینه بالا تراید سه پیغمبر
صکره ایرسه دیدی اهل حجاز	بو وسط کورینو رایدی اودراز
انجم قدری رفیع ایدی قام	دولت صرف ایدی اول سیم اندام
برکشی نمره قدر اولسه طویل	یانتہ کلسه رسو کک بی قیل
اول افزون بویلو دن اول پاک کده	یو کک اولور دی ال ایاسی قدر
سدره دن قدینه ایتد کجه نگاه	روح قدسی دیر ایدی طال بقاه
امتیا زینه او سپه وک اشجار	سرفرو ایلر اید سه طوبی وار
سدره سایدی او بالای بلند	اکه ایرمز دی خیال آتسه کمند

وقال ابو صیرة رضى الله تعالى عنه ما اری احدا اسرع
من رسول الله في مشيه كما غا الارض تطوى له

بو صیره دیدی اول فخر کرام	قتی سر عتله ایدر لر دی خرام
کوردلم برکشی کیم اول بی باک	یوریکده اوله اندن چالاک
عاشق ایتمشدی انی رؤیت رب	صوکی تیزره اولسه نه عجب
زهریه کتسه او ماه قشیشی	پرچم حور ایدی جار و بکشی
یوله عزم ایلسه لر عسز تمه	سر عمت ایلر لرایدی غایت ایله

چرخ دیوانه دوزخ دی همان
قد طوبانی عرض ایتسه اومه
مزد پائینه ویرودی صلوات
تیز کچودی زه دن ایتسه گذر
کله رقتاره فتد مختری

او خدیوانه خرام اول جولان
حور لردیر لرایده طوبانی له
قطب افلاک سپهرج الحركات
نقد عمری گذران اییدی مکر
کویا رضی دورودی قدی

وفی صفة اخرى واذا مشی مشی تقاعا کافیا خط من صلب

هم او سر مایه فضل و شرفک
دیدلر و صف شریفدهینه
فی شکر کیبی حیا دن مبر بار
یعنی یوکسکدن ایدر کیبی نزول
مردم اولوردی اوبالایه مثال
متقده ربور وایته ثقات
حضرت حق دن ایدوب استجیا
اکه مخصوص اییدی صدق و اخلاص
اولدی انکیچون او ذات پاکک

سلف اشرفنه خیر الخلفک
یوریه مائل اولوردی اوکنه
اکیلوردی اوکنه بر مقدار
یوریه دائم اکیلوردی رسول
باد صبح ایله اکلده کجه نهال
متصل اول اثر ذات و صفات
مه نوکیبی اولوردی دوتما
حسن خلق اولمشدی عادت خاص
یعنی اول زینت صفت افلاکک

مدحتی سپیده سکان فلک
نقعی او را در سحرگاه ملک
نوله دال اولسه او قد مقبول
صفحه حنه الف لام ایدی اول

قالت ام معبد فی بعض ما وصفته به اجل النامیس من بعد
واحلاه واحسنه من قریب

رضی الله تعالی عنهما	ام معبد ایدی اول خاص خدا
نظر اولسه ایراقدن سرکاه	غایت اعلاسی ایدی ناسک او شاه
عکس آینه ذات ایدی سمان	هم یقینندن او متنازجهان
تقی شیرین و دلاراسی ایدی	اهل حنک ایکن اعلاسی ایدی
نوردن خال ایدی اول کلچره	حاصلی روی عروس دمره
قلمه ایتشدی مقیمان جمال	ذات قدسیلرخی کعبه مثال
منظر جو مراپسم اعظم	جسم پاکیدی رسو لک مردم
قرب و بعد اولمر ایدی بیچ مانع	اولیق مہر جسمالی طالع
افتخار ایلر ایدی روح جلیل	شویله ذیشان ایدی اول قدر جلیل
ظلمه اجمه دن اولور اعلا	برو جو دیکه مراد ایده خدا

وقال علی رضی الله تعالی عنه فی آخر وصفه له من رآه بدیهة ما به

و من خالط معرفتہ اچہ

دیدے داماد رسولِ حسین
بر کند رکاسدہ آدم کا ہی
سبب آوری کذا رذن انک
دخی بر کسہ رسول ایلمہ دام
کھا تنہ کی لذات ایلمہ اول
جذب ایدوب جذبہ ربانی ایلمہ
سوزہ کلسہ اودمان بی عیب
القیام ایلمہ او کفشار لطیف
جام لعنہ یازلمشدے مکر
مردم ایلردی دمان ایتمہ کشاد
سنخ پانکک اولمشدی صریح
ایلمہ بوصف شریفین انشا
شیر زکیبی صلابتو ایدے

والدہ جملہ سادات حسین
اکسوزین کورسہ رسول المی
کثرت حلم و وقار رذن انک
ایلمہ خطہ ایدوب بعض کلام
قولی اولوردی قبول ایتمہ رسول
قول ایلردی آنی اعوانی ایلمہ
کشف اولوردی سنخ عالم غیب
دائم ایلردی قبولی تلطیف
خط یا قوتی ایلمہ کاکوثر
نیچہ شیرینی اولسبر فرہاد
مردہ لعل روان بخشی مسیح
دیدیلر جسمہ قبول غلب
قوی میستو مہابتو ایدے

يقول ناعية لم ارقبله ولا بعده مثله

وصف اید نمر او فلک در کاسی
 اول آخر او وجود ک بونی پیل
 اتفاقی بود در احکام ک سبب
 صدف صنع الیه عیان
 ایشدی آنی خلاق ازل
 شب معراجده اولدی اول ماه
 و بی نور زدن اید سے مالامال
 خاصه کان حرم مولانا ک
 نوری اولشدی او شمع ک مبر بار
 کان فطرده او ذات کیتا

یعنی اطوار جیب اللہی
 کور مد ک مثنی دیر الحاصل
 او شهنشاه ملائک مشرب
 در شهوار اید سے بردانه همان
 حسن اخلاق الیه بی مثل و بدل
 شجر اغ حرم بر زم آله
 تاسپارده در کاه جمال
 او تانور لردی جنبان انک
 حرم خورشید کبی شمشیر وار
 جو مفرده اید سے دیر لر فضا

قال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم انما شبه الناس بآدم
 عليه السلام وكان ابی ابراهيم عليه السلام اشبه الناس بی خلقا و خلقا

بویله فرمان اید راول صاحب جاه
 واضع قاعد شرع نفیس
 زیور کمنکره قصر جمال

یعنی اول پادشاه عرش پناه
 منقشیت و انوش و ادیس
 شمع ایوان سراسر تعال

مجلس آرای قضای لاسوت
 طار طارم نه توی سپما
 کوهر خاتم دست قدرت
 نخر اجدادوم اولان آدمه بن
 هم دیدی لطف ایله اول طبع سلیم
 با که ناسک تقی پکت بگزیدر
 یعنی کیم خفا و خفاقتدیر
 اولدر القصد اورن منبدم

کار فرما سے و یار ملکوت
 عارف مسئله ما او ہی
 پرتونور جسم ل عزت
 اشبم جمله اولاد نذ
 انبیا دن پدرم ابراسیم
 کدم اول صدکک جوهریدر
 ذامه امشیدے آنی نظیر
 باعث دولت مادر ز اوم

حمد لله که ایدوب ختم کلام
 سوزی ایتدم بو حدیث ایله قام

خاتمه الکتاب

ای شفا ساز بلا سے آفات
 خاک در کاسک ار لر بر بی شک
 سپایه پر کلا سکه ملوک
 مدحکده سنک ای قلم نور

بلجا جمله عصا عرصات
 ما بدن ماسیه دکن ملک و ملک
 اولدیر صبر بری عبد ملوک
 نه قدر ایتدم ایسه جرم و قصور

با که لطف ایله تجا ایله
 قلمه اسکلمه سلطانم
 وصفک الله یلور بالا کمال
 سا که جانده فدا بنده فدا

عفو ایدوب قلمی احیا ایله
 قابل شرح و کل نقصانم
 برده یوق مدحتکه نقطه مجال
 حاصلی اے شه اقیم و فدا

وصفک اولیق پایانی

عذره حاجتی قالور خاقانی

مدح و نعت ایتمز اووالا که ده
 حلیه سن نظم ایدیه نکات ذلتنه
 چکیوب نامنی شمشیر کبی
 قسم عفو و عطف لر چکه لر
 بردعا ایله لر اهل قلوب

کیمه مقصود الهی یہ کوره
 غرضم بو که انک عزت نه
 باقیوب تیر کچه لر تیر کبی
 بوجریده خط اولسه اگر
 کفت و کودن بودر الحق مطلوب

اولدین بیک یدی تاریخی تمام

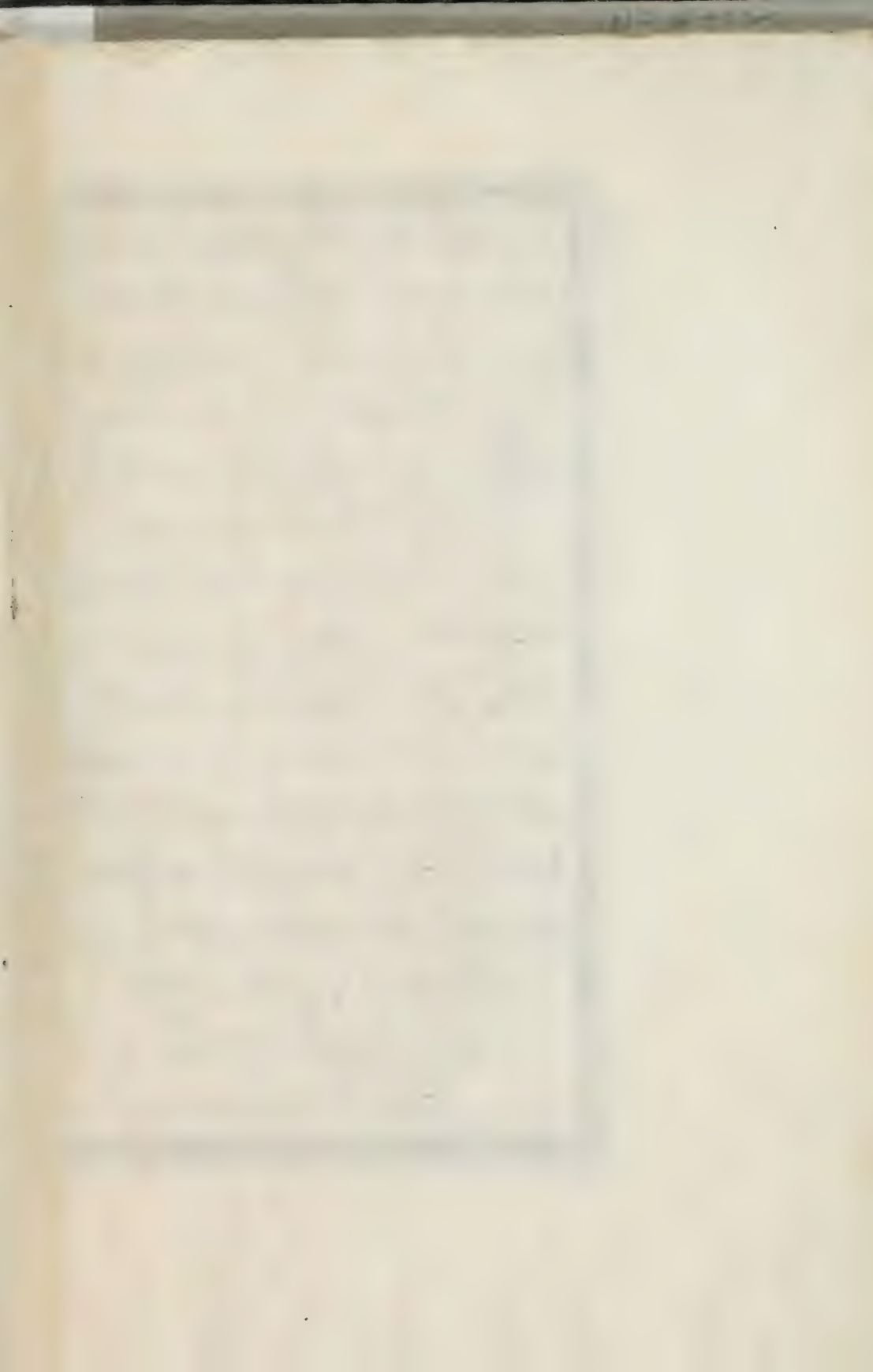
بور ساله مده تمام اولدی کلام

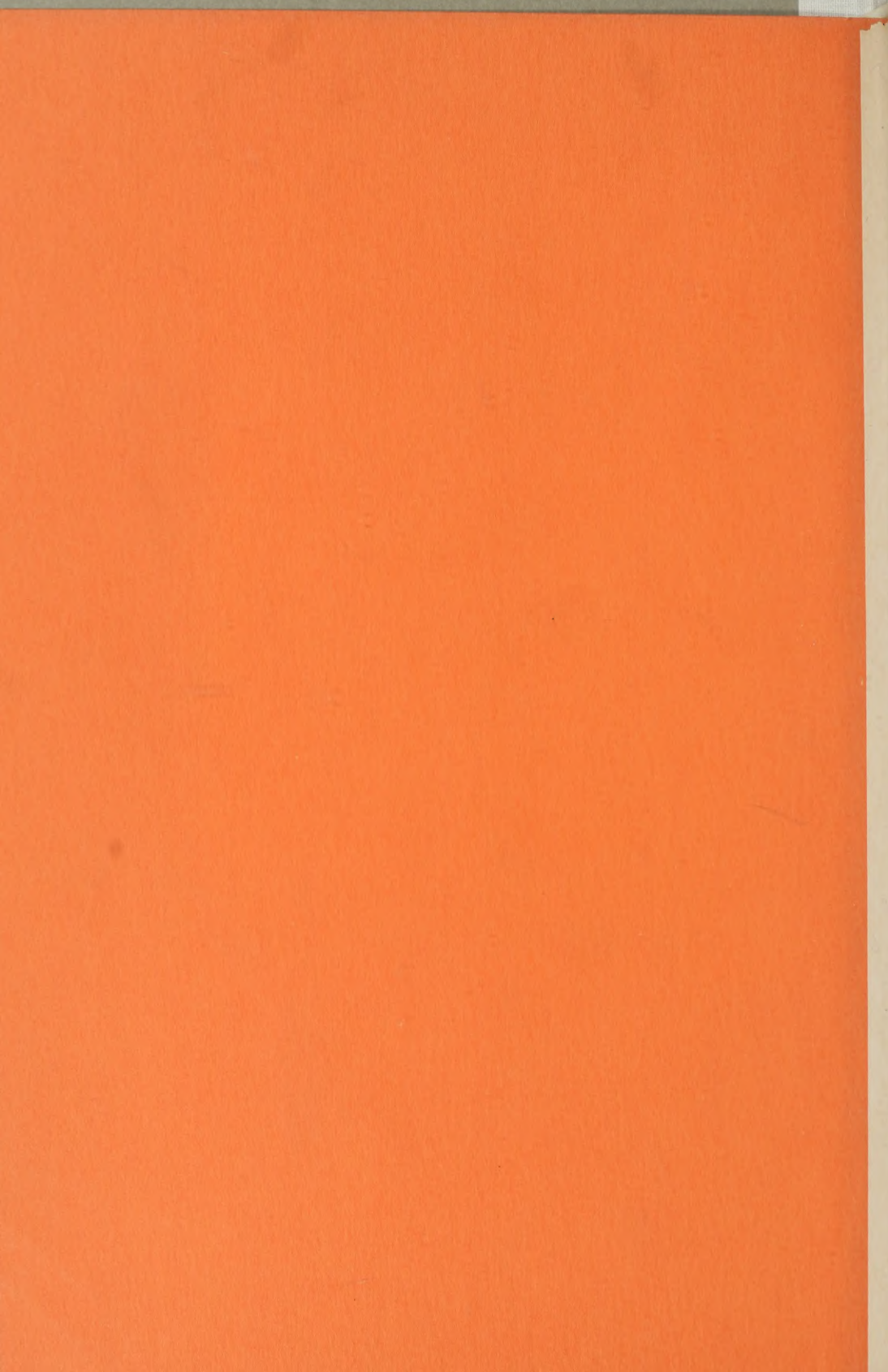
بلطفه تعالی رشک آورو بیا جه دسور و ازمان و غبطه فرمای صحایف
 روزگار و ان اولان عصر معارف حضرت پادشایده مبر معارف

و مندر سطور نمود و در جاده کروناسیخه انقیاسه ذات شوکتهاست جناب تاجداری
خانه قدرت و موببت الهیه الیه معارف و کماله منظر اوله رق سایه
معارف و ایام حضرت ماکدا ریده صور خصوصیات لازم مک طریزین و رسم
و نشین اوزره قوالبت مستحسنه یه افراغ و اصانع سی مطلوب عالی
بیور لیدنی مثالمو طبعخانه عامروده دخی حسن خط تعلیق حروفات ادواتی مجددا
اعمال و تنظیم و اصانع اولنق باینده بوندن مقدم صحیفه پیرای سوج
و صدوریو ریلان اراده سنیه جناب شاهانه داول موببت مشمولی اوزره
تقدیم حضور شوکتشور عالی قلنان یکی مصرع نمونه یه تطبیقا ذکر اولنان
حرفکر اعمال و ترسیمه بد و مباشرت قبله بنده تعالی بود فیه رسیده و سگاه
حسن ختام اولمش و بوشملو مجددا ترسیم و تنظیم اولنان حروفات
صحنه مک اول امروده انقطاعات و منووع کلمه الیه امتزاج و اتصالاتی
یلمک اوزره تفرق الی صحیفه یازوج و ترتیبیله بنجیده نیه ان تجربه قلمش
لازم کلدیکنه و بوسیله الیه صحایف منبوره مک مدونات متبرکه که دن بریامه بد
و شروعی موجب استجاب فیوضات اوله جندن اندام نبوت اتسام جناب
رسالتنا میلری می قدرت الهیه الیه ممتاز و آئینه نبوت سبحانیه دن بالذات
اخذ نور حلیه محبوبیه مظهریت تامه الیه لی انبار اولان مفرغ عالم و اشرف

بنی آدم صلی الله تعالی علیه وسلم افند من حضر تکریمک اصح روایات اوزره
 منقول اولان حلیه شیرینه نبویه لریک مفهوم و نظمده اثبات مدعای بلاغت
 ایدن و اصل رحمت سبحانی مشهور خاقانی مرحومک منظومه شیرانه سی
 آثار جلیله یتیمنه دن بولنمش اولدیغنه منی تبنا و تبرکاه و فات جدید
 مذکوره تک ترتیب و طبعنه اشبو حلیه خاقانی ایله شروع و مباشرت قلمشدر
 حقا که مانند حروفات مرتعات عماد مردولو کلمه تک قواعد خط تعلیق اوزره
 ترتیب و جمعیله بر نقطه سی نقصان اولمیه رقیق لوحه اکماله ایرادینه طالب
 الطاف رب مجید محمد سعیدک نظارت عاجزانه سیله صرف مقدرت ایدن
 راجح افندی طوغریسی اثبات مدعای خدمت و لیاقت ایتیش و سایه
 معالیو ایضاب شایانه ده بولندن بویله حروفات مذکوره ایله منوع
 کتب نفیسه و ذو این سلیمه طبع اولنه بنی درکار بولنمش اولمعه همان
 جناب خالق النون و القلم پاوشاه معارف علم و شهنشاه عدالت شیم ولی نعمت
 یتیمتر السلطان ابن السلطان السلطان عبد المجید خان
 افند من حضر تکریمک نیچه نیچه آثار نافعیه منظریمه
 الی آخر الا زمان اریکه پیرای شوکت و شان
 ص ۷ بیورسون آمین ۱۲۶۶

Hakani Mehmed
Hilye-'iHakani

PL
248
H24H5
1847